

Històries del PORT

Quina era la feina dels carrabiners?

Tots els ports del món tenen una peculiaritat que sovint passa desapercebuda pels habitants d'una ciutat costanera. Legalment, el port es considera una zona de frontera, i per això té una jurisdicció específica. Des del segle XVIII el control i la seguretat d'aquesta línia invisible pertanyia als carrabiners, instituïts com a cos oficial el 1829. Les principals tasques que tenien assignades eren evitar el contraban, mantenir l'ordre i regular el trànsit de mercaderies. Actualment exerceix aquesta competència la policia portuària.

La font de Neptú

El subministrament d'aigua potable sempre ha estat una necessitat per a tota mena de vaixells. Des de naus de guerra fins a flotes mercants, bots de pescadors o naus de transport, tots havien de fer front, un moment o altre, a l'avitallament d'aigua. Per això fou una gran notícia la inauguració d'un nou punt d'abastiment al port de Barcelona, el 15 d'abril de l'any 1826: la font de Neptú. El brollador d'aigua es va situar a la Barceloneta, a la cruïlla de l'antic carrer de Sant Ferran, avui conegut com a carrer de la Maquinista, i la Riba, l'actual passeig de Joan de Borbó. A partir de llavors els vaixells que fondejaven el port omplien bótes i tines de mans del déu romà, que segons la mitologia era governant de rius, fonts, mars i oceans.

L'escultura de Neptú se sustentava en una gran base quadrada, on a cada costat hi havia tres relleus amb caps de medusa, dels quals sortien les aixetes de bronze. A sobre hi havia el tron on s'asseia el déu romà, amb sirenes ajagudes als peus i relleus que

evocaven el comerç marítim esculpits a cada costat. Aquests esgrafiats van ser obra de Celdoni Guixà, un conegut escultor de l'època, que també va crear la font de Ceres, en un inici establerta al passeig de Gràcia. L'escultura de Neptú, per altra banda, va ser obra d'Adrià Ferran, responsable de treballs que decoren les catedrals de Palma i Eivissa.

Després d'anys a primera línia de mar, la modernització del port de Barcelona va forçar el trasllat de la font a la muntanya de Montjuïc. Per facilitar les tasques de La Maquinista Terrestre i Marítima es va aprofitar la base de l'escultura per bastir un pont en aquell mateix indret, que anys més tard també acabaria desapareixent. El canvi d'aires no va provar a Neptú, que va passar de tenir el mar als seus peus a estar envoltat d'extensa vegetació. Per això l'any 1983 va viure un nou trasllat més a prop del mar: la plaça de la Mercè. Tot i les reticències inicials dels feligresos de l'església de la Mercè, perquè era un déu pagà, Neptú continua gaudint avui de la suau i salada brisa marina.

El fusell curt

La carrabina era una arma lleugera i portàtil, en un inici usada per les tropes de cavalleria que la podien manipular fàcilment. Més potent que una pistola, era útil en espais reduïts i a les distàncies curtes, fet que la convertia en una arma molt adient en entorns urbans.